

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6-50
za en mesec " " 2-20

V upravnistvu:

za celo leto naprej K 22-40
za pol leta " " 11-20
za četrt leta " " 5-60
za en mesec " " 1-90

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod iz dvorišča nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

SLOVENE

Inserati:

Enostop. petilvrsta (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 „
za trikrat 9 „
za več kot trikrat 8 „
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Političen list za slovenski narod

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Zavarovanje goveje živine.

Piše deželni poslanec J. Mandelj.

II.

Zavarovanje je stopilo v novo fazo, ko je Bavarska leta 1895 sklenila ustanovitev deželne zavarovalnice za živino in ta sklep leta 1896 tudi realizovala.

Glavna načela bavarske zavarovalnice so sledeča:

1. Javna zavarovalnica se osnuje na temelju vzajemnosti pod nadzorstvom države.

2. Zavod dobi v svrhu naprave rezervnega zaklada enkratno dotacijo 500 tisoč mark in redno letno podporo 40.000 mark.

3. Zavaruje se goved in koze.

4. Zavarovalnica se snuje kot zveza onih krajevnih zavarovalnic, ki sprejmo enotno določeni statut.

6. Krajeвне zavarovalnice so prostovoljne in vzajemne.

6. Javna osrednja zavarovalnica služi kot zavarovalnica krajevnih in se določijo prinosi krajevnih zavarovalnic v skupni premijski sklad.

Po bavarskem vzorcu je leta 1898 ustanovil nižjeavstrijski deželni zbor deželno zavarovalnico za zavarovanje konj in goveje živine. Temu vzgledu je kmalu sledila moravska in koroška dežela.

Sestav zavarovalnice na Nižje-Avstrijskem, Koroškem in Moravskem je v glavnih določbah enak. Moravska ima od prvih dveh le ta razloček, da je živinska zavarovalnica del deželnih zavarovalnih zavodov, med tem ko je na Nižje-Avstrijskem in Koroškem zavarovalnica za živino popolnoma samostojen zavod. Na Moravskem je povrh tega uprava ločena v češki in nemški oddelek.

Glavne določbe teh deželnih zavarovalnic so:

1. Deželna živinska zavarovalnica temelji na vzajemnosti in prostovoljnosti zavarovanja.

2. Zavarovani posestniki so organizovani po krajevnih zavarovalnicah z lastnim odborom. Imenovanje načelnika izvrši deželni odbor. Krajeвне zavarovalnice so ločene v one za zavarovana goveda in za konje.

3. Krajeвне zavarovalnice so zvezane s centralo na podlagi enotnega statuta.

4. Denarne prejemke na premijah itd. pošiljajo krajeвне zavarovalnice, deželni zavarovalnici, ki vodi za vsako posebni račun.

5. Glede pokritja upravnih stroškov krajevnih zavarovalnic so določila različna. Na Moravskem se prepušča v to svrhu 10 odstotkov na premijah krajevnim zavarovalnicam, na Koroškem in Nižje-Avstrijskem se isti pokrivajo iz skupne deželne subvencije.

6. Deželne osrednje zavarovalnice so ločene glede uprave in zakladov na oddelek za govejo živino in konje. Osrednji zavod ima skupni premijski fond, ki se nabira iz polovice premijskih donoskov krajevnih zavarovalnic. V slučaju škode pripada osrednji zavarovalnici izplačilo polovice zavarovalnega zneska, drugo polovico pokrije krajevna zavarovalnica iz lastnega zaklada, ki se pa tudi pri centrali upravlja.

Osrednja deželna zavarovalnica služi prvič kot zveza krajevnih zavarovalnic in drugič kot pozavarovalnica krajevnim skupinam.

Deželna zavarovalnica za živino nima spekulativnega namena delati dobiček.

Nasprotno! Premije za zavarovanje živine so tako nizke, da pokrivajo komaj nastalo škodo.

Upralni stroški deželne osrednje zavarovalnice in krajevnih zvez se večinoma

pokrivajo iz subvencije, ki jo naklanja vsako leto dežela.

Zavarovalne premije pri omenjenih treh deželnih zavarovalnicah so zlasti za govejo živino tako nizke, da se zavarovalnica more udeleževati tudi mali živinorejec.

Zavarovalnina znaša povprek nekaj nad en odstotek zavarovane vsote. Sicer se more ta premija za krajevne zavarovalnice v izrednih razmerah nekoliko zvišati.

Odškodnina je določena s povprečno

80 odstotki cenilne vrednosti; izjemoma 65 odstotki na Nižjeavstrijskem pri oni živini, ki je padla ali se pobila vsled tuberkuloze.

Podrobnosti glede odškodnine določajo pravila in se tu ne morem v to razpravljanje spuščati.

V sledečem razvidu navajam nekaj važnih podatkov iz letnih poročil deželnih zavarovalnic imenovanih treh dežel, v kolikor se tičejo zavarovanja govedi:

Leto 1906	Koroško	Nižje-Avstrijsko	Moravsko
Število zavarovanih govedi, glav:	20.475	161.781	71.175
Od vse goveje živine je bilo zavarovane v %:	7-99 „	27-34 „	?
Vrednost zavarovanih goved, kron:	4.644.100	46.628.250	22.196.930
Slučaji škode / glav:	537	3.929	2.063
% zavarovanih glav:	2-62 „	2-42 „	3-06 „
Odškodnine se plačalo v kronah:	84.667	969.689	542.240
Od plačljive odškodnine je bilo pokrito z izkupilom za kože meso itd. od padle oziroma zaklane živine, v kronah	28.250	392.214	227.779
Zavarovalnine se je prejelo, kron:	60.588	606.613	313.267

Glede letne bilance imenovanih treh zavarovalnic bi še omenil, da Koroška sklepa z malim primanjkljajem 508 K drugi dve z nekoliko večjim, kar je z ozirom na nizko letno zavarovalnino popolnoma umljivo. Naglašam zopet, da deželna živinska zavarovalnica ne more služiti v dobičkanosne namene, temveč ima prvi namen, varovati malega živinorejca za slučaj nesreče v hlevu pred gospodarskim propadom, drugi ne manj važni namen pa je ta, da se ustvari potom zavarovalnice podlaga za vestno in uspešno zatiranje vsakojakih kužnih živinskih bolezni.

Ker deželna zavarovalnica po pravih zahteva, da zavarovanci z živino lepo ravna — zanikerni gospodarji se niti ne sprejmo — ker nadalje različne vsakoletne komisije živinske hleve in živino pregledujejo ter živinorejce na licu mesta na različne nedostatke opozarjajo, služi zavarovalnica po svojem ustroju kot teoretična in praktična šola v povzdigo dobre živinoreje.

Sedaj preidem na vprašanje, ali naj se ustanovi deželna zavarovalnica za živino na Kranjskem in kakšna.

Po vsem, kar sem prej pisal, je razvidno, da privatni zavarovalni zavodi za živino radi drage uprave in visokih premij ne ugajajo, državne obligatorne zavarovalnice v doglednem času ni pričakovati, preostaje tedaj edino slediti zgledu Moravske, Nižje-Avstrijske in Koroške z ustanovo deželne zavarovalnice.

Res, da ita »Zadružna zveza« in »Kmetijska družba za Kranjsko« izdali vzorna pravila za samostojne krajeвне zavarovalnice, vendar bi jaz snovanje samostojnih krajevnih zavarovalnic odsvetoval, ker so z ozirom na mali okoliš prešibke, da bi zadoščale v vseh slučajih.

Poleg tega pa imajo pravila za krajeвне samostojne zavarovalnice še določila glede odškodnine pri kužnih boleznih, ki zavarovanje zelo ob vrednost spravljajo. — Vzorna pravila izdana od »Zadružne zveze« določajo v § 28., »da društvo ni dolžno plačati odškodnine, ako žival pogine ali se mora pobiti vsled kužnih bolezni ali drugih bolezni, ki so jednake kužnim«; vzorec »Kmetijske družbe« isto določa v § 46. glede odškodnine, da se ista ne plača »ako pogine zavarovana žival, ali se mora pobiti vsled kužne, ali kužnim boleznim enake bolezni.«

Pravila omenjenih deželnih zavarovalnic pa določajo odškodnino tudi v slučaju kužnih bolezni.

Izvezeto je samo omo, kar plača država v svrhu zatiranja kužnih bolezni po veljavni državni postavi. (»Wenn ein versichertes Rind infolge einer Seuche oder Krankheit umsteht oder getötet wird, für welche der Staat nach den bestehenden Gesetzen Entschädigung zu leisten hat« — samo tedaj odpade odškodnina od strani zavarovalnice.)

Potemtakem o vprašanju glede zavarovalnice ne vem drugega odgovora kakor: dežela Kranjska ustanovi zavarovalni zavod za živino, in sicer po Koroškem vzorcu.

Koroška deželna zavarovalnica deluje z malim aparatom; upravni stroški centralne znašajo le 10.803 K 62 v in upravni stroški 109 krajevnih zavarovalnic bagatelo 647 K 22 v. — Nagrade načelnikom krajevnih zavarovalnic se je dalo za trud in stroške 8506 K 04 v, ker so nekateri krajevni načelniki odklonili delno, nekateri pa celotno nagrado.

Deželna subvencija centralnemu zavodu in krajevnim zavarovalnicam je znašala v letu 1906 — 21.157 K 28 v.

Iz navedenih števil je razvidno, da je tudi z malimi dehnarnimi žrtvami dežele mogoče ustanoviti in voditi tak za živinorejo imenitno važen zavod, kakor je deželna zavarovalnica za živino.

Poslanci »S. L. S.« nameravajo v

kranjskem dež. zboru bržkomo goče deželno zavarovalnico za živino v razgovor spraviti in preverjen sem, da se ne bo od nobene stranke delalo ovir ustanovitvi tega prepotrebne deželne zavoda.

Deželna zavarovalnica bi se, kakor drugod omejila na zavarovanje goveje živine in konj.

Spravil sem zadevo zavarovalnice v javnost z namenom, da se o tem še kdo drugi oglasi.

Zlasti bi bilo želeli, da kdo od gospodov živinozdravnikov pove svoje strokovnjaško mnenje ter stavi primerne nasvete in prepričan sem, da bo deželni zbor gotovo vse opravičene želje in izvedljive nasvete v zadevi deželne zavarovalnice rad upošteval, pa naj dohajajo od te ali one strani.

Državni zbor.

Dunaj, 2. junija.

Govor barona Becka.

Ministrski predsednik baron Beck je danes prvi posegel v proračunsko debato.

Iz njegovega govora je odmeval optimizmus, ki mu daje pogum, da ne obupa vzpričo mnogih ponavljajočih se težav in ovir. Navajal je razne načrte, ki jih hoče vlada predložiti v jesenskem zasedanju. Tako govori mož, ki se ni še naveličal vednih pogajanj med strankami in ima pogum, da se loti še tretje svoje glavne naloge, jezikovnega vprašanja. Tudi je potrdil naše mnenje, da se novi ljudski parlament sme »postaviti pred javnostjo«. To »izpričevalo pridnosti« je tako ganilo večino poslancev, da so mu živahno ploskali.

Baron Beck je izvajal: Tudi mene vesel, ker se je zbornica resno lotila proračunske razprave. Srečna je bila misel, naj se za razpravo določi omejen čas. S tem pridobimo mnogo časa za druga vprašanja. Že razni predgovorniki so naglašali, da je tudi izpremeniti poslovnik zbornice. Ta izprememba je nujno potrebna. Avstrijski parlament je edini v Evropi, ki že desetletja ni izpremenil svojega poslovnika. Vzrok temu pa je, ker je to vprašanje narodno-politično in ne samo parlamentarno-tehnično. Vlada je predložila nov načrt, dolžnost je sedaj zbornice, da odobri ta načrt in si tako napravi pot iz grmovja starega poslovnika na ravan.

Uradniška disciplina.

Razni govorniki so se že pečali z reformo politične uprave. Reforma je potrebna, vendar pa avstrijska uprava ni tako slaba, kakor se vedno povdarja. Da pa more uprava biti boljša, mora biti neodvisna od narodnih in političnih vplivov posameznih strank. Uradniška disciplina in veljava omogoči stvarno, nepristransko in zaupanja vredno upravno poslovanje. Uradniška disciplina pa trpi ravno vsled strankarskih vplivov, in vsled tega trpe tudi javne koristi. Vlada noče kratiti uradnikom državljanskih pravic. Zahtevati pa mora, da državni uradniki izvršujejo svoje dolžnosti, kakor to zahteva že po naravi njihova služba in javni blagor. Zato je vlada že izdelala načrt službene pragmatike, ki je sedaj predmet posvetovanju ožjega odbora v ministrstvu.

Pouk Rusinom.

Prvi protigovornik se je pritoževal o zatiranju rusinskega naroda. Po volivni reformi pa je rusinski narod izdatno pomnožil svojo politično moč. V stari zbornici je bilo deset rusinskih poslancev, sedaj jih je 33. Ako Rusini nimajo še poslancev, kolikor bi jih morali imeti po številu prebivalstva, naj pomislijo, da naravni zakon ne pozna skokov in se le polagoma razvija politično življenje. Tako se bo de tudi rusinski narod še razvijal v kulturnem in gospodarskem oziru. Pri tej priliki pa resno svarim Rusine, naj ne poslušajo glasov, ki priporočajo pot radikalizma do hitrejšega razvoja. Vsak radikalizem poraja reakcijo na drugi strani, vsled česar nastajajo boji, ki izrabljajo najboljše moči brez trajnega uspeha. Rusinski narod naj zaupa v svojo življensko silo, njegovi voditelji pa naj mu prigovarjajo trezno in zmerno politiko, da se ublažijo nasprotja med Rusini in Poljaki. Teh misli je bil tudi pokojni grof Potocki, ki je bil sicer zaveden Poljak, a je imel odprto srce tudi za Rusine. Obenem pa priporočam tudi Starorusinom odkrito politiko, ki more prepričati tudi nasprotnike, da njih politika ni centrifugalna, ampak centripetalna. (S tem je baron Beck hotel bržčas grajati Starorusine, v katerih imenu se je dr. Hlibovički pridružil dr. Kramarju in Hribarju na poti v Peterburg. Op. por.)

Nato je baron Beck pohvalil poljski klub, ki podpira vladno in služi državi, ter obljubil Bukovincem vladno podporo za gospodarski razvoj.

Dalmatinsko vprašanje.

Dalmatinski poslanci so ponavljali svoje državnopravne pritožbe. V smislu § 11a. drž. tem. zakona o državnem zboru

se ne more odstopiti dežela brez državnega zbora.

Poslanec Biankini: In člen 12. iz leta 1867?

Baron Beck: Temu ne nasprotuje.

Biankini: Zakon je, ki je bil pozneje potrjen, nego državni temeljni zakon!

Baron Beck: Gospod poslanec, midva se ne razumeva, ker menda sedaj jaz govorim. (Veselo.)

Biankini: Ne ugovarjam.

Baron Beck: Vendar nekaj popustljivosti! (Živahna veselost.)

Po zakonu je Dalmacija avstrijska kronovina. Vlada torej ne more Dalmaciji priznati posebnega državnega prava. Zato obžalujem, da pravašem ne morem ustreči. Priznam pa, da so avstrijske vlade mnogo grešile, ker so zanemarjale Dalmacijo. Z enim udarcem pa ne moremo nadomestiti tega, kar se je zamudilo v desetletjih. Vlada hoče pospešiti akcijo za Dalmacijo, poslanci pa iz Dalmacije naj poučijo in pomirijo prebivalstvo. Nato baron Beck pojasni znani kompromis z ogrsko vlado glede na plače častnikom in moštvi. Vlada je storila svojo dolžnost, kolikor so dopuščale razmere.

Vladna politika.

Vsakdo mora priznati, da ima vlada težko nalogo, ako hoče toliko narodov in strank pridobiti za skupne državne koristi. Kateri drugi sistem pa je sedaj sploh mogoč? Z velikim trudom moramo sestavljati iz pisanih kamnov harmoničen mozaik, kamne pa obdelavati, da sestavljajo celoto. Navzlic temu pa je ta zbornica izvrševala svojo nalogo. Dosedanje delo je najboljša legitimacija splošne in enake voljne pravice.

Vlada hoče v jeseni predložiti načrte za reformo davka od žganja, za starostno zavarovanje in načrt jezikovnega zakona za Češko.

Poslanec Fresl: Mi nočemo tega zakona, ker imamo § 19. državnega temeljnega zakona.

Baron Beck: Vlada upa, da bode mogoče doseči kompromis med Čehi in Nemci. Kritike bode seveda dovolj, toda ne kritikujte, dokler ne poznate načrta.

Vladanje v Avstriji je sploh jako neprijeten posel. V Avstriji je osem narodov, 17 dežel, 20 parlamentarnih korporacij, 27 strank, zamotano razmerje z Ogrji, različne kulturne razmere. In vse to je treba združiti v eni točki, da je mogoče vladati. To povem naravnost, toda brez obupa. Nasprotno, jaz imam neomahljivo zaupanje v bodočnost Avstrije. Ravno vzajemno tekmovalstvo in žilava moč avstrijskih narodov nam zagotavlja vedni razvoj naše države, da izvrši svoj zgodovinski poklic, trajno, mirno življenje vseh narodov. (Živahna pohvala in ploskanje.)

Med govorom barona Becka je bilo v zbornici precej poslancev, ki so obkrožili ministrske sedeže. Komaj je baron Beck končal svoj govor, so se poslanci kar drčili iz zbornice, ki je ves čas jako prazna. Do šeste ure je govorilo osem poslancev. Seja pa traja še do devete ure. Doselej je vzbujal še največ pozornosti princ Liechtenstein, ki je znan kot eleganten govornik. Včeraj pa je jako ostro prijel židovsko časopisje, ki vedno hujska stranko proti stranki ter ustvarja nove afere. Kalna politična voda je najboljša za židovske ribiče.

Seja se je zaključila ob četrtem deset zvečer. Prihodnja seja jutri ob 11. uri dopoldne.

Brambeni odsek.

Brambeni odsek je zaključil danes razpravo o izpremembi brambene postavke. Razprava se nadaljuje jutri popoldne.

Svobodna industrijska zveza

se je danes posvetovala o trgovinskih pogodbah z balkanskimi državami. Poslanec Günther in Licht sta zahtevala, naj se kmalu uveljavi srbska trgovinska pogodba, kakor naj se tudi sklene trgovinska pogodba z Bolgarijo. Rumunijo in Črno gorjo. Nadalje so razpravljali o sitnostih, ki jih delajo finančni organi z ozirom na izjave o osebnih dohodarini.

Tiskovni odsek

Je razpravljala o §§ 33. in 34., ki govorita o kazenskem zasledovanju zaradi nenravnih objav in prepovedanih zdravil. Dvorni svetnik Skedl je predlagal, da smejo tožiti uradniki zaradi razžaljenja časopisja.

AVSTRO - OGRSKA.

Večni Wahrmund.

Wahrmund je pričel v Inomestu zopet tajno predavati. Mislilo se je, da se pomirje valovi razburjenja, ki jih je umetno delalo judovsko časopisje. Wahrmund je pa na nasvet judovske bojovne organizacije znal skandal še dalje. Lastni tovariši so mu že namignili, da se ne strinjajo z njim. Možu pa ni na tem, kaj da sodijo njegovi tovariši, kaj koristi vseučili-

ščem, in prav nič mu ni mar, da se ozira na javne koristi. Gre se mu le za lavorjev vneec, ki mu ga ovija judovsko časopisje okoli njegove neumne trme. Dne 21. aprila so sklenili inomoški profesorji, da odpadejo Wahrmundova predavanja na inomoškem vseučilišču. O tem je bil obveščen tirolski namestnik in rektor inomoškega vseučilišča. Ker je pa Wahrmund kljub temu predaval v svojem seminaru, je sistirala vlada vsa predavanja na inomoškem vseučilišču. Ni še znano, koliko časa ostanejo sistirana predavanja na inomoškem vseučilišču, a sodijo, da pred binkoštnimi prazniki ne otvorijo več inomoškega vseučilišča. Ni nobenega dvoma, da se je vlada ustrašila katoliškega tirolskega ljudstva, ki bi ne trpelo, da konfiscirani Wahrmund tebi nič meni nič še nadalje pohujšuje dijaštvo. Med tirolskim namestništvom in ministrskim predsednikom se je vršil živahen telefoniški razgovor, kako preprečiti nemire v Inomestu. V Inomestu je došlo veliko orožnikov, ki stražijo hiše, kjer občujejo katoliški dijak. Zastopniki nemškega svobodomiselnega dijaštva so se posvetovali z rektorjem Scalo, ki je naznanil, da namerava minister popolnoma zatvoriti inomoško vseučilišče, a da nasprotuje proforski kolegij. Svobodomiselnemu dijaštvo je odgovorilo, da protestira proti zaključitvi vseučilišča in da pozove dijaštvo po ostalih avstrijskih vseučiliščih, naj prične splošni štrajk. Nekoliko pred 12. uro popoldne je vročil namestniški uradnik rektorju odlok, da se suspendirajo vsa predavanja na inomoškem vseučilišču. Rektor je izjavil, da protestira proti odgoditvi predavanj. Svobodomiselnemu dijaštvo je imelo shod, na katerem je izjavilo, da prizna zopetno odločitev za veljavno le, če bo smel Wahrmund poleti nemoteno predavati. Če se to ne prizna, se prične baje že danes opoldne glavna stavka po vseh avstrijskih vseučiliščih. Iz Brna se že poroča o stavki nemških tehnikov. Dunajski akademski senat sodi, da ostane dunajska vseučiliška mladina mirna in hladna. Tudi po izjavah svobodomiselnega časopisja dunajski vseučiliščniki niso posebno navdušeni za štrajk. Svobodomiselnim poslancem je rekel Beck, da je sistiralo predavanja na inomoškem vseučilišču tirolsko namestništvo. Na Dunaju se je govorilo, da odstopi dr. Marchet, a se je stvar hitro poravnala. Nemški devetorici se namreč kozli, ki jih preobrača Wahrmund, nič ne dopadejo in se jim že zdi neumna Wahrmundova predavalna norost. Izjavila je devetorica, da Wahrmund ni bil opravičen, da predava v seminaru. Nemška krščansko-socialna zveza je imela sejo, ki so se je udeležili Lueger, ministra Gessmann in Ebenhoehz ter zbornični predsednik Weisskirchner. Izjavili so, da obžalujejo sklep gosposke zbornice glede na znižanje sladkornega davka. Nadalje so izjavili, da obžalujejo, ker je predaval Wahrmund, vsled česar so zatvorili inomoško vseučilišče. Inomoško katoliško dijaštvo je izročilo rektorju resolucijo, ki izjavlja, da je zopetno Wahrmundovo predavanje razžalilo katoliško nemško dijaštvo. Proti temu protestira in izraža nezaupnico akademskemu senatu. Splošno se sodi, da premeste Wahrmunda v Prago.

Dunajski jubilejski izprevod.

Sklenili so, da koraka jubilejski izprevod tudi po Taborški in po Cesarja Jožefa cesti, da vidi tudi širše občinstvo izprevod in ne samo oni, ki plačajo sedeže na tribunah.

Viharen shod državnih uradnikov.

Shod državnih uradnikov na Dunaju, ki se ga je udeležilo 77 društev, je bil v nedeljo zelo buren. Razpravljali so o službeni pragmatiki. Zastopniki društev poštinih uradnikov so zahtevali podrobno razpravo, večina je pa sklenila, da se predlagan načrt odobri. Na to je zapustilo 30 zastopnikov poštinih uradnikov shod, večina jim je ploskala in klicala: »Zakaj se niste prej zavzeli za to? Vam že še povrnemo!«

Konfiskovana brošura o cesarju Franc Jožefu I.

Državno pravdnštvo je zaplenilo brošuro bivšega glavnega urednika »Grazer Tagblatt« Hermann Kienzl: Franc Jožef I. Historično politična študija. Kienzl se bo moral zagovarjati zaradi razžaljenja Veličanstva.

Cesar

se letos na prigovarjanje svoje okolice ne udeleži procesije ob Telovem dne 18. t. m.

Cesar Franc Jožef I. in srbski kralj Peter.

Ni izključeno, da se letos sestaneta cesar Franc Jožef I. in srbski kralj Peter, ki obišče Karlove Vare.

Ogrsko-hrvaški državni zbor

je odobril v tretjem branju finančno postavko za leto 1908.

Vseslovanski trgovski shod.

Praga, 2. junija. Tu bo v Pragi 6. in 7. junija t. l. vseslovanski trgovski shod. Prijavljenih je precej trgovskih korporacij, tudi poljskih in ruskih.

Iz časnikarstva.

Glavnemu uredniku lista »Bosnische Post« v Sarajevu so nenadoma odpovedali službo. V javnosti se ta dogodek spravlja v zvezo z ostrim stališčem Wagnerjevimi nasproti velesrbski propagandi v Bosni. Wagner je tudi nedavno priobčil v »B. P.«, da je državni finančni minister Burian iz Monakovega počastil zaprtega urednika »Srpske Riječi«, Jankovića, z razglednico.

OBDOBJEN VOHUN.

Državno sodišče v Lipskem je obsojilo zaradi vohunstva pisatelja Schiwaro v desetletno ječo.

ZOPET SPOPAD MED FRANCOSKIMI IN ŠPANSKIMI VOJAKI V CASA-BLANKI.

Dne 31. t. m. so se zopet stepli francoski in španski vojaki v Casablanci. Španci so zaprli enega Francoza in razposlali patrolje.

ANARHISTIČNA ZAROTA NA ŠPANSKEGA KRALJA.

V Lizboni zaprti anarhist in zarotnik Morralov je star šele 19 let. Anarhističski zvezi je pristopil, ko je bil star šele 14 let. V Madridu so mu ponujali 10.000 pezet, če ubije kralja in kraljico. Nekaj dni pozneje je pa obljubil, da napravi bombo, ki naj jo vrže neki drugi anarhist. Dobil je zato 10 tisoč pezet.

PERZIJA.

Šah je odobril odstop vlade. V Teheranu je vedno bolj nemirno. Nabiti so lepaki proti šahu.

UGODNE JAPONSKE FINANCE.

Dohodki so presegali v minulem letu stroške za 6.200.000 funtov šterlingov.

VSTAJA NA SAMOSU.

Samoški knez poroča, da so oblegali vstaši vladno poslopje, dokler niso došla vojaška ojačenja. Vstaši so obstreljavali turške čete, ki so se izkrcavale. Streljanje iz ladij je pregnalo vstaše. Turške čete so zasedle Vati. Voditelj vstaje Sofulis potuje po deželi in organizira vstajo. Med vstaši so vsi orožniki, 153 mož, s častniki, policija in uradniki. Sofulis agitira že dve leti za vstajo. Knez Kopassis je odpotoval v Karlovasi in zahteva od Turčije nove čete. Ko je došlo 200 turških vojakov, je pozval senat poveljnika, naj ne izkrca čet. Ob izkrcavanju so streljali nanje samoški orožniki in metali bombe. Izgube niso znane. S samoško vstajo se je pečal francoski min. svet.

REVOLUCIJA V PANAMI?

Ob zadnji predsednikovi volitvi se pojavlja revolucijsko gibanje. Zjedinjene države so zato poslale na volišče 500 mornariških vojakov.

Dnevne novice.

+ Za S. K. S. Z. Gospod Ignacij Az-noh v Ljubljani je daroval jubilejno krono za S. K. S. Z. Bog plati! Naj najde še mnogo posnemovavcev!

+ Kanonično umeščen je bil dne 1. t. m. na župnijo Reteče č. g. Janez Meršolj, dozda župnik pri Sv. Katarini.

+ Vedno lepše. Akademsko tehnično društvo »Tabor« v Gradcu pošilja sledeči popravek: »Ni res, da sta slovenski akademski društvi »Triglav« in »Tabor« bili na tem shodu (sc. v Industriehalle) ofi-cielno in korporativno zastopani, res pa je, da akademsko tehnično društvo »Tabor« ni bilo na tem shodu niti ofi-cielno niti korporativno zastopano. — Za odbor akad. tehn. društva »Tabor«: Milan Korun, tč. predsednik. — N. J. Vrabl, tč. tajnik. — Poslali se nam pa še drugi popravek: za komentar že preskrbimo.

+ Med burši. Svobodomiselnih shod v »Industriehalle« ali zveza »Tabor« - »Triglav« - »Markhl-Los-von-Rom«. Akad. tehnično društvo »Tabor« v Gradcu nam pošilja sledeči poravek: »Ni res, da »Tabor« in »Triglav« sta se celo korporativno udeležila tega shoda in predsednik se jim je zahvalil za pomoč pri zadnjem nastopu v zvezi z Nemci, res pa je, da se akademsko tehnično društvo »Tabor« ni korporativno udeležilo tega shoda in predsednik se mu ni zahvalil za pomoč pri zadnjem nastopu. Ni res, da so se ofi-cielno pogajali, res pa je, da se niso »Taborjani« v tej zadevi z nikomur pogajali.«

Čemu ta popravek, gospodje? Dolgo ste ga krpali, celih deset dni. Ne gre za to, ali sta »Tabor« in »Triglav« korporativno bila na shodu nemških nacionalcev v »In-

dustriehalle« zastopana, temveč za to, da je bilo ondi mnogo slovenskih liberalnih in radikalnih akademikov. Da je pa to res, izpričuje 1. očitavec, ki je bil na shodu in nam poroča, 2. dopis o shodu v »Domovini«, kjer se liberalni dijak sam baha z udeležbo in očitane nekemu katoliškemu slovenskemu dijaku, da je bil zraven le za to, da bi liberalce »Slovenca« »ovadil«. Sicer pa sta celo graška nacionalna lista v ofi-cielnem poročilu o shodu poročala izrečno, da so se slovenski in italijanski svobodomiselniki visokošolci v deputaciji pritožili pri predsedniku shoda, da jih je Markhl v svojem govoru razžalil. Torej je jasno kot beli dan, da obstoji zveza »Tabor« - »Triglav« - »Markhl-Los-von-Rom! Da pa slovenski liberalni akademiki na shodu niso bili ofi-cielno, to smo mi sami pribili, ker smo konstatirali, da niso bili zraven v društenih znakih in čepicah, kakor bi se spodobilo, ker so se namreč nemških batin bali. Gospodje, pozivljamo vas, da objavite ofi-cielno pismo zahvalo od nemških buršev, ki ste jo sprejeli za vaš združen nastop! Allons enfant de la patrie!

+ Izkaz prispevkov za dunajski cesarski slavnostni spreved. Prva objava je izkazovala skupno vsoto 3718 K. Med tem časom so doposlali kranskemu izvrševalnemu odboru sledeče gospe, gospodje in korporacije naslednje prispevke: Nikolaj vitez pl. Gutmannsthal - Benvenuti, Novi grad, 300 K; I. C. Mayer v Ljubljani 200 K; Anton Luckmann, Kranjska stavbena družba, Rionione Adriatica po zastopniku g. Josipu Perdanu, Podružnica avstrijsko ogrskega kreditnega zavoda, vsi v Ljubljani in Oton baron Apfaltrern, Križ pri Kamniku, vsak po 100 K; Albert Zeschko in dr. Ivan Šusteršič, oba iz Ljubljane, Hutter in Zabret, Britof pri Kranju, Hranilnica in posojilnica v Bohinjski Srednji vasi, Friderik baron Rechbach, Krumperk, vsak po 50 K; Jean Schrey, Ljubljana, 32 K; Hugo Ihl, Josip Anton grof Barbo, Vaso Petričič, Milan Rosner, obitelj Arturja pl. Wurzbacha in dr. Maksa pl. Wurzbacha, vsi iz Ljubljane, Kmetiska zveza za sodni okraj Logatec v Logatcu, Ivan Zabret, Bobovek pri Kranju, Terezija baronica Lazarini, Boštanj, vsak po 20 K; županstvo na Bohinjski Beli 15 K; dr. Andrej Karlin, Iv. Böltz, Avgust Tomažič, imejitelj tvrde Hartmann, dr. Franc Illner, G. Stedry, dr. Ignacij Iv. Nejedli, Fr. Doberlet, dr. Alojzij Praunseis, Melanija Luckmann, vsi iz Ljubljane, Anton Stenovec, Duplje pri Trzinu, županstvo Št. Peter na Krasu, županstvo Stara Loka pri Škofji Loki; Cistercijska opatija v Stični, Hranilnica in posojilnica v Črnem vrhu nad Idrijo, Ljudska hranilnica in posojilnica v Škofji Loki, Hranilnica in posojilnica v Planini pri Rakeku, Anton vitez pl. Gariboldi, Bled, vsak po 10 K; Anton Mezek in Janez Hribar v Spitaliču, Jakob Slave v Dol. Logatcu, čč. uršulinke v Ljubljani, županstvo Zminec, dr. Josip Binder, Ljubljana, vsak po 5 K; Josip Bez-laj Ljubljana, Davorin Vukšinič, Metlika, vsak po 3 K; Peter Natlačen, Stanko Dostal iz Metlike, Alojzij Mihelčič, Lokvica pri Metliki, pol. svetnik Wratschko v Ljubljani in Anton Šiška v Ljubljani, vsak po 2 K. Skupaj znaša danes izkazana vsota 1673 K, skupna vsota vseh prispevkov pa 5391 K.

+ Brezspolni brezdomovinci, to je najnovejša in najduhovitejša cvetka »Narodove« polemike. Ta izraz rabi namreč glasilo liberalne »inteligence« proti našim urednikom, ker je naš list povdarjal, da Hribar ni bil pooblaščen v Peterburgu predstavljati slovenskega ljudstva, temveč le dekrepitno liberalno stranko. To je čisto pravilno stališče in kar se dr. J. Ev. Kreka tiče, naj bo »Narod« kar pomirjen. Vseslovanski kongres pod patronatom Hribarjevimi, to je vse humbug. Morda so pooblaščen Slovence pri tem kongresu zastopati mnogospolni gospodje od »Naroda«?

+ Fraze je stresal v obilni meri Hribar v Peterburgu. Pri banketu žurnalistov je med drugim napil na »slovansko solnce«, ki je vželo, odkar je Rusija dobila »ustavo!« Rusi so debelo gledali, da bi videli tisto slovansko solnce, katerega vzhod je neslani Hribar spravil v zvezo z rusko »ustavo«, katere sestoji iz še vedno absolutnega carja in malopomembne du-me. Čudno, da Hribar ni še japonskemu maršalu Oyami napil, ki je z rusko ustavo gotovo v veliko tesnejši zvezi kot mistično »slovansko solnce«. Hribarja so pač povsod samo velika usta. Zdaj se nič ne čudimo, da krakovska »Nova Reforma« imenuje peterburško prireditve »vseslovansko komedijo«.

+ Iz davčne službe. Prestavljen je davčni praktikant Stanislav Košir iz Ljubljane v Radoljico.

+ Is sodne pisarniške službe. Leopold Primožič, sodni kancelist v Radoljici, je postal ofi-cijal ter ostane na sedanjem mestu.

+ **Radl gradnje šolskega poslopja v Mekinjah** bo 11. t. m. ob deveti uri zjutraj komisijonela obravnava, ki se sestane pri cerkvi v Mekinjah. Navzoč bo državni tehnik deželne vlade.

+ **Kolavdacija mosta čez Pivko.** Dne 1. t. m. ob 3. uri popoldne bo državni tehnik deželne vlade kolavdiral most, ki ga je občina Postojna zgradila čez Pivko. Istodobno bo kolavdiral tudi cesto v Vel. Otok, ki je s tem mostom v zvezi.

+ **Od državne železnice.** Imenovan je asistent Kelec Viljem za postajenačelnika v Bohinjski Beli; premeščen je Ivan Hočvar, postajni mojster iz Bohinjske Bele v Zatičino kot postajevođa. Kot asistent c. kr. drž. žel. je sprejet: Grünwidl Aleksander za postajo Gorica. Od obratnega vodstva v Črnovicah je premeščen k blagajni tržaškega ravnateljstva Dobrostan- skij Evgen, pristav, in od c. kr. sevečne železnice v področje tržaškega ravnateljstva revident Werner.

+ **Iz gozdarske službe.** Prestavljeni so okrajni gozdarji Ferdinand Ferjančič iz Kamnika v Cerknico, Fran Maček iz Cerknice v Postojno, Humbert di Centa iz Gorice v Kamnik. Voditelj gozdne in domen- ske uprave na Bledu, dr. Adolf Stengel, je poklican v poljedelsko ministrstvo.

+ **Nerazdeljeni dopolndanski pouk** je deželni šolski svet dovolil na enorazredni- ci v Božjakovem, okraj Črnomelj, za dobo od 1. maja do konca šolskega leta.

+ **Pasji kontumac v okraju Kranj.** Ker se je na nekem psu iz Stražišča poka- zala steklina, zaukazan je pasji kontumac v občinah Stara Loka, Škofja Loka, Selce in Zmince.

— **Iz Škocjana pri Mokronogu** se nam poroča: Umrli je tu v nedeljo popoldne ob- čespoštovani hišni posestnik Franc Rab- zelj po zelo dolgem, hudem bolehanju. Ne- mila smrt je v teku osmih mesecev dve- ma bratoma v najboljših moških letih utra- gala nit življenja. Lansko leto v jeseni smo položili k zadnjemu počitku Janeza Rab- zelja, v sredo pa brata Franca Rabzelja. Naj v miru počivata!

— **Predavanje** je priredilo preteklo nedeljo društvo »Tabor« v Loškem poto- ku. Govoril je gospod Škulj o verskem boju na Francoskem z malo ilustracijo na- kan svobodomiselvev v Avstriji.

— **Naklanska mlekarica** zadruža je imela v minulem letu 46.884 K denarnega prometa. Rezervnega zaklada ima 1919 K. Zadržnikov šteje 85.

— **Zrelostni izpit na novomeški gim- naziji** se vrši, in sicer pismeni dne 1., 2. in 3. junija, ustni pa 25., 26. in 27. junija.

— **Učiteljstvo v Starem trgu pri Ložu** priredi binkoštno nedeljo, t. j. 7. t. m., ve- selico s petjem, godbo in šaljivo pošto. Vstopnina prosta. Prostovoljno darovani doneski porabili se bodo za pogoščenje šolske mladine pri jubilejni slavnosti, ka- tero priredi učiteljstvo mesec pozneje, to je 8. julija. Veselica se vrši pri Wigeletu v Pudoju. V slučju slabega vremena se vrši ista v ponedeljek, dne 8. junija. Po- sebna vabila se ne bodo razpošiljala. K obilni udeležbi se uljudno vabi.

— **V kranjski okolici** že cel mesec ni bilo dežja. Trava vene. Fižol je ostal v zemlji. Po razsušeni zemlji zijajo široke razpoke. Sadju bodo imeli, kjer zalijajo drevju. Gozdni nasadi so skoraj končani. Ubogi kmet! Pa čutil bo tudi meščan po- sledice suše.

— **Na Premskovem pri Kranju** je dne 2. junija umrl Jakob Dolinar, posestnik in gostilničar. Bil je priden in pošten mož. Veteransko društvo se udeležilo pogreba.

— **Na šolah v Kranju**, na gimnaziji in v ljudskih šolah, se konča šolsko leto dne 4. julija.

— **Umrli** je včeraj zjutraj ob 8. uri Fr. Mejač, posestnik v Zalogu št. 14. Bil je blag mož in zvest pristaš S. L. S. Priporo- čamo ga v molitev.

— **Millarija v Mirni pečl.** Umrli je 2. t. m. na Dol. Vrhovem ženska, ki je najna- zadnje zbolela. Zapustila je štiri otročiče, najmlajše je staro komaj dva meseca. Ta- ko so umrle v tej vasi tri sosedo po vrsti. »Dol. Novice« z dne 1. t. m. prinašajo za- nesljivo poročilo o millariji v Mirni pečl na podlagi zdravnikov izjave, kjer stoji, da jih je umrlo dosedaj pet žensk. To po- ročilo je pa le v toliko zanesljivo, kolikor sega nazaj v čas, ko se je začel zdravnik baviti s to boleznijo. A umrle so tri žen- ske in en moški, še predno je bil zdravnik prvič klican. Umrlo jih je torej dosedaj vseh skupaj deset.

— **Kamniška liberalna dostojnost.** Pred nekaj dnevi je bila pri kamniškem žu- panstvu seja reklamacijskega odseka. V ta odsek je bil poleg drugih voljen gospod Potokar. Ker pa ni Potokar sprejel izvo- litve, je županstvo kar enostavno k seji klicalo trgovca Kumra. Proti taki nepo- stavnosti je g. Benkovič odločno protesti- ral. S tem je pa tudi dal gg. liberalcem pri- liko pokazati se v pravi luči. Ker se županu Krautu ni posrečilo konstituiranje rekla-

macijskega odseka, je začel očitati g. Ben- koviču, da je prišel samo zato, da prepreči sejo. Benkovič mu seveda ni ostal dož- žan. Najbolj sta se pa repenčila žlajfar in pa apotekar Močnik. Zlasti od Močnika bi pričakovali vsaj nekoliko dostojnosti. Oli- kan človek se pač ne bode dal voditi slepo od svojega fanatizma, kot g. Močnik. Raz- jarjen je kričal pri seji proti Benkoviču: »Vsi boste preje pocrkali!« Benkovič mu na te prijazne besede ni odgovoril drugega kot: »Gospod Močnik, vi to lahko govorite kot apotekar.« Toliše surovosti menda ni- kjer ne kažejo liberalci, kakor pri nas. Ali je to dostojnost? Kaj hočete, gospod Moč- nik, s svojimi lepimi besedami? Morda so vam ušle, ker veste, da leži ravno sedaj več uglednih meščanov na bolniški po- stelji? Če na to merijo vaše besede, vas pomilujemo. Če pa ste izgovorili v pomenu, kakor vam je odgovoril g. Benkovič, po- tem ne vemo, kaj bi rekli k toliki slepi jezi! Tako se godi v Kamniku, v času, ko županuje sokol Kraut!

— **Prevzette gostilne.** Vilmanovo go- stilsto nasproti postaji v Dovju je kupil Josip Zupan iz Podkuž ter jo primerno preuredi in poveča, kar bo zlasti izletni- kom všeč.

— **Samoumor.** Obesila se je v Kozljah na Krasu v soboto zjutraj žena posestnika Josipa Majcen, Antonija. Ko so se vsi do- mači odstranili iz hiše, je šla v sobo in se tamkaj obesila za strop sredi sobe. Ko so domači prišli ob 8. uri domov, so jo našli mrtvo. Zapustila je sedem nedoraslih otrok. Antonija Majcen je bila že več časa umobolna.

— **V Zagorji pri St. Petru** bode v to- rek, t. j. 9. t. m., živinski semenj.

— **Protest** proti kolesarski dirki slo- venskih društev v Gorici je sklenil slavni italijanski občinski svet goriški.

— **Katoliško časnikarstvo.** Hrvatski književni list »Prosvjeta« preide s 1. ju- lijem t. l. v last »Pijevega društva«, ki mu jo je prodal A. Scholz za 20.000 K. Ure- jeval bo list O. Szlavik.

— **Telefonsko omrežje v Istri.** Istrska mesta prisijo, da bi se obenem s telefon- sko progo Trst-Pulj, ki je zagotovljena, zgradilo tudi progo Trst - Piran - Bulje - Motovun - Poreč - Rovinj. Tržaški dež. odbor se je pridružil tej akciji in odposlal ministrstvu primerno prošnjo.

— **Družba sv. Cirila in Metoda za Istro** je imela v letu 1907 dohodkov 98.000 kron, med tem prispevki podružnic 17.000 kron, zbirke listov 18.864 K, darovi 21.000 kron, razna podjetja 19.000 K. »Ciril-Me- todski zidarji« 9200 K itd. Premoženje družbe znaša 236.000 K. Družba je vzdr- žavala 27 ljudskih šol in dva otroška vrt- ca. Učnih moči je bilo 45.

— **Maščeval je svojo čast.** Ovčar Ku- zma Paroci v Vinkovcih je ustrelil svo- jega gospodarja Kopiloviča, ker se je pre- pričal, da mu je isti bil zapeljal ženo. Mo- rivca so izročili sodišču.

— **Samoumor v Osjeku.** Dne 1. t. m. se je iz neznanih razlogov na pokopališču v Osjeku obesil 38letni Josip Wettheim, oče treh otrok.

— **Električna železnica v Zagrebu.** Načrte za zagrebški električni tramvaj, ki jih je izdelal inž. Robert Weiss, so te dni predložili trgovinskemu ministrstvu v Bu- dimpešti.

Stajerske novice.

š **Za mladeniški shod v Ljutomeru** vlada veliko navdušenje. Tako je prav! Mi mladeniči pokažimo svetu, da smo ne- premagljiva četa, ob katero še bodo butali brezverski mogotci, a si bodo razbili lo- banje. Kakor slišimo, se udeležita mlade- niškega shoda tudi gospoda državni posla- nec dr. Krek in urednik Terseglav. Živela mladeniška organizacija!

š **Stajerski deželni zbor** bo baje skli- can šele v drugi polovici septembra.

Izpred sodišča.

Oproščen je bil Podboj, ki je bil obto- žen uboja. Svoje dejanje je sam priznal.

Detomorilka. Marija Križanec, 22 let stara kasirka, je gruntarska hči iz Ceste pri Rogatcu. Obdolženka je lahkomišljeno dekle. Dne 30. oktobra minolega leta po- rodila je Križanec v Vevčah nezakonsko dete z imenom Gizela. Otroka je dala v Vevčah neki Alojziji Predikaka v rejo. Služila je potem v dveh kavarnah v Ljub- ljani, potem pa v Kranju. Obdolženka pravi, da je letos dne 18. januarja prišla v Ljubljano brez denarnih sredstev in v ob- upnem stanu. Ona pravi, da je prišla do spoznanja, da je nemogoče z njenim pri- služkom dva nezakonskega otroka vzdrža- vati. (Ima namreč še enega.) Lotila se jo je misel, da bi se podala z otrokom k svo- jim staršem in jih prosila, naj bi otroka obdržali. A misel, kaj bi bilo, če bi doma ne našla milosti, jo je privedla do tega

obupnega stanja, da je sklenila se otroka s silo iznebiti. Nastanila se je v hotelu »Lloyd« in se dne 19. januarja t. l. pe- ljala po otroka, katerega je v hotel pri- nesla. Obdolženka izpove, da je dala de- tetu karbolovo kislino, ki jo je že dalj časa pri sebi imela, na kar je otrok po preteku treh ur umrl. Truplo je potem zavila in shranila v svojem kovčegu in se nato od- peljala v Trst ter prenočila v hotelu »Eu- ropa« pod napačnim imenom Ilona Hof- man. Drugo jutro je mrtvo otrokovo tru- plo, zavito v papir, vzela s seboj, najela čolnarja, ki jo je vozil nekaj časa po mor- ju, ter neopaženo zavoj spustila v morje. Dne 22. januarja se je odpeljala v Pulj, kjer je dobila službo v »Narodnem domu«. S tem je mislila obdolženka, da je zadeva končana, in res bi nihče ne bi bil slutil, kakšen grozen zločin da je storila obdol- ženka, da ni župni urad pri Devici Mariji v Polju naznanil okr. sodišču porod neza- konskega otroka, katerega dolžnost je kot nadvarstvena oblast skrbeti za to, da ne- zakonski oče plačuje alimente za otroka. Ljubljanski sodišče je pa moralo odstopiti celo zadevo okr. kot pristojnemu sodišču v Rogatcu, katero je zopet naprosilo, ko je za pravo bivališče obdolženke poizve- delo, mestni urad v Pulju, da jo o pred- metu zaslži. Tu je bila dne 6. marca t. l. zaslišana ter je izpovedala, da je dala svojo hčerko neki babici v Sarajevu v rejo, obenem pa prosila, naj se je več ne kliče, ker se boji, da bi ne izgubila službe. Ker jo je pa pekla vest vsled storjenega hudodelstva, se je že po preteku treh dni sama prijavila pri tem uradu, kateremu je sama priznala umor svojega otroka, kakor je tu opisan.

Ljubljanske novice.

lj **Društvo za otroško varstvo** in mla- dinsko skrb v Ljubljani so naklonili gg. deželni uradniki znesek 12 K kot preosta- nek prispevkov za venec na krsto umrlega dež. vratarja gospoda Ivana Bukovica.

lj **Mrtvoud** zadel je danes zjutraj ob 5. uri po Ljubljani občje znanega Žaneta Podkrajška, po domače Buta, v svojem stanovanju v Novem Vodmatu. Bil je takoj mrtev.

lj **Še enkrat vlom pri trgovcu Jeba- činu.** Poročali smo že, da se je načelnik ljubljanskega policijskega oddelka, policijs- ki svetnik Lauter, pred kratkim mudil v Trstu, kjer je sporazumno z odonitnim po- licijskim ravnateljstvom nadaljeval poiz- vedbe po plenu, ki ga je skril in zakopal vlomilec in ubijalec France Koren; žal, da brezuspešno. Kakor čujemo, je bil prej- imenovani funkcionar včeraj zopet v Tr- stu, da bi na podlagi novih zaupnih infor- macij vodil nadaljnje poizvedbe v tej smeri. To pot so se celo prekopala in na- tančno preiskala tla v dveh čuvajnicah na tržaškem južnem kolodvoru; žal, da je bil tudi sedaj ves trud zaman. To je tem- bolj obžalovati, ker bi se v slučaju, da bi se bil denar našel, ne le dobili novi dokazi proti storilec, ampak bi bilo to tudi v in- teresu oškodovanih strank, kakor tudi mestnega magistrata samega, ker mu je z ozirom na velikansko krajevno razdaljo vsa preiskava te zadeve povzročila pre- cejšnje stroške. Kakor je sedaj položaj, se bode moralo razvozlanje vprašanja, kje je zakopan denar — baje 18.000 kron — pre- pustiti pristojnemu sodišču in to še poseb- no, ker bo brezdvomno treba storilca Franceta Korena prepeljati v Trst in ga pripraviti do tega, da pokaže mesto, kjer je zakopal svoj plen.

lj **C. kr. avstrijske državne železnice.** Vlak št. 1722 (odhaja iz Ljubljane juž. žel. ob 5. uri 50 minut zjutraj, prihaja na Je- senice ob 7. uri 45 minut, odhaja z Jesenic ob 8. uri 7 minut, prihaja v Trbiž ob 9. uri 16 minut popoldne) bo vozil junija meseca ob nedeljah in praznikih. Od 1. julija 1908 naprej vozi ta vlak na progi Ljubljana juž. žel.-Jesenice v s a k i d a n, na progi Jese- nice-Trbiž pa samo ob nedeljah in praz- nikih. Ta vlak se ustavlja na vseh postajah in postajalch.

lj **Deželno društvo državnih pisarniš- kih oficijantov in pomočnikov za Kranjsko** v Ljubljani vabi na svoj 3. redni občni zbor, ki se vrši na binkoštno nedeljo, dne 7. t. m., ob 3. uri popoldne v mali dvorani »Mestnega doma« z običajnim dnevnim redom: volitvijo odbora in poročilom de- legata o dunajskem shodu in konferenci načelnikov. — Predlogi, ki se hočejo na istem staviti, morajo biti pismeno prigla- šeni. Računajoč na polnoštevilno udelež- bo, se tovariši z dežele opozarjajo, da so jim pri ljubljanskih tovariših nekatera prenočišča na razpolago.

lj **Na Kodeljevem** se gradi zdaj novo vojaško preskrbovališče. Postavili bodo pet poslopij. Pri vseh je temeljni zid zgra- jen že 2 metra nad cestnim površjem. Stavbni svet, ki ga je mestna občina do- bila ob Dunajski cesti od voj. črara v za-

menjavo, bodo razdelili na 4 a li 6 blokov, ker zgrade ondi, oziroma podaljšajo ceste in ulice.

lj **Društvena godba ljubljanska** kon- certuje jutri zvečer v hotelu »Ilirija« (Ko- lodvorske ulice). Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina prosta.

Razne stvari.

2000 oseb obtoženih!

Dne 1. t. m. so se sepleli pri neki vese- lici v Rossbrunn pri Würzburgu na Ba- varskem. Tepež je trajal več ur. Nevarno ranjenih je nad sto oseb, proti 2000 osebam je pa vložen tožba.

Mladi roparji.

Čitanje roparskih romanov je tak- zmešalo tri londonske fante v starosti od 15. do 17. leta, da so ustavili osebni vlak v Montani in oropali potnike. Fantički so imeli krinke. Izprevodniku so zapovedali, naj zbere pri potnikih denar in vrednostne stvari. Ker se je branil, so streljali nanj. Potniki so metali stotake skozi okno. Neki potnik je izkusil pobegniti, a mladi roparji so streljali nanj in ga ranili na nogi, tako da so mu jo morali odrezati. Po dovršenem junaškem činu so dovolili, da se je peljal vlak naprej. Iz veselja, da se jim je tako posrečil napad, so precej časa stali na licu mesta, kjer jih je aretirala policija. Mlade roparje je vodil 15letni Hatch.

Telefonska in brzojavna poročila.

DIJAŠKE SVOBODOMISELNE OTRO- ČARIJE. — GENERALNI ŠTRAJK.

Gradec, 3. junija. Na tukajšnjem vse- učilišču so sistirali predavanja. Dijaštvo namerava proglasiti generalni štrajk.

Praga 3. junija. Danes ponoči je skle- nil akcijski odbor nemškega svobodomi- selnega dijaštva generalni štrajk. Sporočili so to rektorju praškega vseučilišča in teh- niki, ki sta pa dijake svarila pred posledicami. Češki dijaki se nameravajo pridru- žiti štrajku. Vseh skupaj je menda 8000 štrajkaželnih mladeničev.

Inomost, 3. junija. Svobodomiselni dijaki so rektorju izročili spomenico, kjer se pritožujejo, da se je vseučilišče zaprlo, da se tako prepreči Wahrundu predava- ti. Sklenili so stopiti v splošno stavko. Druge nesreče ni bilo.

Gradec, 3. junija. Rektor je v vesti- bulu nagovoril dijake. Dejal je, da so se predavanja prekinila v interesu miru, ne pa za kazni. Dijaki so mučno rjuli: »Heil!« — Tudi na tehniki so predavanja sistirana.

Brno, 3. junija. Na nemški tehniki štrajkajo. Nemcem se baje pridružijo tudi Čehi.

Ljubno, 3. junija. Dijaki tukajšnje montanistiške visoke šole so stopili v ge- neralni štrajk.

Dunaj, 3. junija. Akademski senat ima danes sejo.

ITALIJANSKE VELIKE VAJE.

Padova, 3. junija. Italijanske velike konjeniške vaje se bodo vršile od 26. av- gusta do 16. septembra ob Tagliamentu.

POROKA NADVOJVODINJE.

Baden, 3. junija. Tu se je vršila po- roka med princem Gottfriedom Hohenlohe in nadvojvodinjo Marijo Henrieto. Poroki je prisostoval tudi cesar. Občinstvo ga je burno aklamiralo.

SMRTNE OBSODBE NA RUSKEM.

Varšava, 3. junija. Vojno sodišče je obsodilo na smrt 11 oseb, ki so bile udele- žene ropa na neki poštni voz pri Sokolovu. Med njimi sta en mlad gimnazijec in en avstrijski državljani.

1389

Zahvala.

1-1

Povodom smrti moje nepozabne soproge

Marije Plevnik roj. Strah

došlo mi je toliko dokazov sočutja, da mi je dolžnost se tem potom vsem prijateljem in znancem iskreno za- hvaliti.

Zahvaljujem se v prvi vrsti za častno spremstvo na zadnji poti ter za darovane krasne vence gg. tovar- niškim mojstrom iz Vevške papirnice, rodbini Cvek iz Kamnika; rodbini Benčina iz D. M. v Polju, prijateljema gg. Ivan Zajc in Iv. Paternoster, gos- podom gostilničarjem, rodbini Perdan in tvrdki Kosler iz Ljubljane, veleč. duhovščini iz D. M. Polja za trud v boleznih i. t. d.

Vevče, 1. junija 1908.

Franco Plevnik

gostilničar.

Ponudimo vsako poljubno množino:

zidarske strojne opeke,
zarebane strešnike (sistem Marzola)
(za privezanje ali pribitje na late, torej popolnoma **varne proti nevihti.**

Portland-cement najboljše vrste,
peči, štedilniki in drugi stavb. material.

F. P. VIDIC & Komp., Ljubljana.

Širite, naročajte „Slovenca“!

ŽITNE CENE.

Budimpešta 3. junija.

Pšenica za oktober	10.29
Rž za okt.	8.86
Koruzna za julij	6.65
Oves za okt.	7.27

Efektiv: nesprem.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306.2 m, srednji zračni tlak 736.0 mm

Ura	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm	Tempe- ratura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Podavina v 24 urah v mm
2	9. zveč.	736.6	22.3	sl. svzh.	obl.	0.0
3	7. zjutr.	37.8	18.4	sr. svzh.	del. obl.	
	2. pop.	37.0	27.5	sr. svzh.		

Srednja včerašnja temp. 22.8°, norm. 16.2°.

D. Ivan Jenko

ne ordinuje do 10. junija.

Majarja,

treznega, poštenega, 40-50 let starega, k
12 govedom in 12 prašičem, kateri bi znal
tudi molzti, išče proti dobri plači **Fran
Tavčar**, posestnik in trgovec v **Seloih**.
Vstopi lahko takoj. 1386 5-1

Sprejme se takoj dobro izvežbana

prodajalka

zmožna tudi nemščine, za manufakturno
trgovino.

T. OGRIN,
Novo mesto.

1385 1-1

Proda se

1382 3-1

mala hiša

pod jako ugodnimi pogoji. Natančneje se
izve v **Rožni dolini št. 154**, tretja
ulica proti Rožniku.

Luka Vilhar, urar
Ljubljana, Kopitarjeve ulice
priporoča 1388 3-1
svojo veliko in izbrano zalogo
birmanskih daril
kot ure, verižice, uhane, zapestnice po najnižjih cenah.
Za solidno in točno postrežbo se jamči.

Razpisuje se služba

občinskega tajnika,
občinskega sluge in
občinskega redarja

na **Jesenicah**. — Občinski tajnik dobi letne plače 1840 K, občinski sluga mesečno 83 K in prosto stanovanje in uradno obleko, občinski redar mesečno 80 K in uradno obleko. Nastop službe lahko takoj, želi se čimprej. Prošnje naj se vložijo pri podpisnem županstvu. — Zadnji rok **10. junij**.

Županstvo Jesenice na Gorenjskem,
dne 2. junija 1908.

Anton Čebulj s. r.
gerent.

Razglas.

Za **zgradbo nove ljudske šole** se bode vršila

zmanjševalna dražba

dne 9. junija ob 11. uri dopoldne

pri **županstvu v Kamni gorici.**

Obris in troškovnik razporejeni so pri županstvu ponudnikom v vpogled.

Krajni šolski svet v Kamni gorici,

dne 1. junija 1908.

1383 2-1

Za birmo

velika izber krasnih oblek
za dečke.

Fine salonske obleke last-
nega izdelka.

A. KUNC

595 26

zaloga in izdelovanje oblek
Ljubljana, Dvorni trg št. 3.

! Novost!

Zastonj in poštnine prosto naročajte moj

novi veliki cenik s koledarjem

ki obsega vsakovrstna darila in druge družini vedno
dobro služeče predmete.

Fr. Čuden, urar in trgovec
v **Ljubljani.**

959 14

Podružnica

v Spijetu.

Glavna
11 K 2.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani, Stritarjeve ulice šte. 2

sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter je obrestuje po

4 1/2 %

Podružnica

v Celovcu.

Rezervni fond
11 K 200.000.

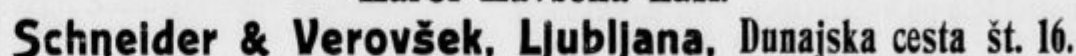
Ljubljana, Mestni trg šte. 5.

766 8 c

133 6—3

Cena zmerna; postrežba solidna in točna; uзорci na razpolago!

1352 10-2

toraj pri nakupovanju ur, zlat-
nine in srebrnine! Kdor si želi
kupiti dobro in zanesljivo uro,
naj se zaupljivo obrne na
prvo domačo eksport. tvrdo,
kjer bode te gotovo najboljše
postreženi. Imam ogromno
zalogo prve vrste švicarskih
žepnih ur, verižic, zapestnic,
obeskov, okrasov, uhanov in
prstanov z navadnimi in bri-
ljantnimi kamni; vseh vrst
budilk, stenskih in salonskih
ur, blago iz kina-srebra itd.
vse zaradi prevelike zaloge
: po konkurenčnih cenah.

Damski salonski čevlji iz črnega usnja divje kože	91. 1'50
Damski polčevlji, chevreau, lahki in so- lidno delani	" 3'75
Damski čevlji na trakove iz stanovit- nega črnega usnja	" 3'25
Damski čevlji na trakove iz dobrega rjavega usnja, moderna oblika	" 3'40
Damski čevlji na trakove iz izvrstne kozlovine z lakastimi kapicami	" 4'25
Damski čevlji na trak. iz velef. box-calf, eleg. pom. čevlji, Goodyear šivani	" 5'75
Damski čevlji na trakove iz najfinejšega chevreau, Goodyear šivani	" 6.—
Damski čevlji na gube iz izvrstnega črnega usnja	" 3'40
Damski čevlji iz la chevreau, Goodyear šivani, prav elegantni	" 6.—

Zastopnica: JOS. HERRISCH v Ljubljani, Stritarjeve (Špitalske) ulice 9.

**Vsak četrtek in
soboto od 3. do
6. ure popoldne
predstava za
dijake po zni-
žani ceni. ! !**